

Книга Даниїла: царський лісоруб

Продовжуємо публікацію серії богословських нарисів В'ячеслава Корчука на матеріалі біблійної книги пророка Даниїла.

Частина 1, Частина 2, Частина 3.

У книзі Даниїла 4 розділ ми знаходимо, що Навуходоносор знову бачить сні. Ця людина насправді була сновидцем. Можливо, Бог міг звернутися до нього тільки у сні і вночі, бо вдень той був дуже зайнятий царськими справами. Чи можемо ми настільки бути зайняті собою, що для Бога залишається можливість торкнутися нас, коли ми відпочиваємо? Зайняті різними справами, вирішенням різних питань, ми не тільки можемо забути про Бога впродовж дня, але й і упродовж тижнів, років.

У першому сні Навуходоносор бачив великого боввана, другий сон, що описаний в Даниїла 4 розділі – про величезне дерево. Як у першому, так і другому випадках – ці сні були кошмарами для царя. Щоразу цар ставав наляканим до смерті. «І аж останній прийшов перед мене Даниїл, якому ім'я Валтасар, як ім'я мого бога, і що в ньому дух Святого Бога. І я розповів йому сон...» (Даниїла 4:5).

Чи хотіли б ви, щоб так сказали про вас? Дух Святого Бога знаходиться у ній, чи у ньому. Вона викладач в інституті, підійдіть до неї, щоб обговорити ваше питання і ви побачите, що Святий Дух діє через цю людину. Або: ви побачите, що Дух Святий діє через цього служителя. Це особливі речі, які можна сказати про людину, але не часто таке почуєш у наш час.

Здається, Даниїл подобався Навуходоносорю. Він називає його єврейським та вавилонським іменами. Спочатку для пояснення сну Навуходоносор зібрав «молодших спеціалістів», але ті не впоралися із завданням. Даниїл як голова царського департаменту з тлумачення сновидінь прийшов до царя, і той

розповів йому: «Я бачив, аж ось дерево серед землі, а вишина його велика. Це дерево стало велике та сильне, і вишина його сягала до Неба, а його обвід до кінця всієї землі. Віття його гарне, плід його великий, а в ньому пожива для всіх. Під ним знаходила собі тень польова звірина, а на його галуззях мешкали птахи небесні, і з нього живилося кожне тіло» (Даниїла 7:7-9).

Оце так дерево! Як відомо, що дерева рідко зустрічаються у пустелі. Важко уявити, що у Вавилоні росли такі великі дерева, які побачив Навуходносор уві сні. Мені подобаються великі дерева. У Йосемітському державному заповіднику штату Каліфорнія ростуть багаторічні гігантські секвої. Ці дерева надзвичайно високі. Деякі із настільки великі у діаметрі, що уздовж їхнього стовбура може проїхати вантажний автомобіль.

Дерево, яке бачив уві сні Навуходносор, сягало неба. І мабуть, можна було подумати, що таке дерево ніхто не зможе зрубати і воно вічно буде таким самим. Я припускаю, що Навуходносор частково здогадувався про значення цього сну, бо він знав про Бога. Він знав, Хто є справжнім Богом. Ми знаємо про це із Даниїла 3 розділу. Свого часу він визнавав Бога Всевишнього, але з плином часу забув про Нього. «Бачив я у видіннях своєї голови на моєму ложі, аж ось зійшов з неба Сторож Божий та Святий. І він кликнув із силою, і так проказав: Зрубайте це дерево, і повідрубуйте галуззя його, позривайте віття його, і порозсипайте його плід. Нехай розійдеться з-під нього звірина, а птахи з галуззя його! Та позоставте в землі пня його кореня, але в путях залізних та мідяних, на зеленій польовій траві. І небесною россою нехай він зрошується, а його частка зо звіриною на польовій траві» (Даниїла 4:10-12).

Цар Навуходносор знав, Хто є справжнім Богом. У 3 розділі він публічно визнає біблійного Бога. На жаль, досвід з розпеченою піччю був забутий. Який сильний та величний справжній Бог, якого Навуходносор колись визнав, але, не мавши пізніше подальших стосунків з Богом, усе скоро забулося і як

результат, цар став відступником. Ми можемо бути прощені, коли відходимо від Бога, але ця історія для царя обернулася сімома роками згасання, холоду і спеки, фактично, тваринного способу життя. Це було нелюдське життя з одним тільки видом дієти – трави. Сім років! Оце так покарання! Чому він опинився на об'їзному шляху життя? Тому що відвернувся від правди. Це є важливий принцип у житті – пізнавши правду, ніколи не кидай її. Якщо ви переконались, що субота є Господнім днем відпочинку, тоді продовжуйте дотримуватись того, що навчає Біблія. Не ставайте на дорогу віровідступництва.

На превеликий жаль, Навуходносор був поганим учнем. Як і нам, йому важко було пізнавати духовні питання життя. У його навчанні було декілька важливих уроків, яких він не зміг засвоїти:

1. Гордість. Навуходносор був дуже пихатою людиною. Так його пізніше охарактеризує Даниїл: «На кінці дванадцяти місяців проходжувався він по царському палацу в Вавилоні. Цар заговорив та й сказав: Чи ж це не величний Вавилон, що я збудував його на дім царства міццю потуги своєї та на славу моєї пишноти?» (Даниїла 4:26, 27).

Цар думав, що весь секрет і причина успіху величності Вавилонської імперії знаходиться в ньому самому. Всі досягнення і успіх він приписував собі. Чи відрізняємось ми у цьому? Чому ми майже завжди приписуємо досягнення і успіх собі, а наші помилки і невдачі звалюємо на Бога?

Бог дав Навуходносору силу, але Він мав право і забрати її, коли вважав це за потрібне. Вавилон поширювався від Єгипту до Іраку та Саудівської Аравії. Був зроблений образ, що символізував неперевершену силу і могутність. І народ визнав, що це є неперевершена імперія. Навуходносор був царем упродовж 43 років. Він реконструював Вавилон, додавши великі стіни, новий палац і набагато більший захист міста. Тонни і тонни нововипеченої цегли із відтиском імені Навуходносора прибували на відбудову нового міста. Він будував нову імперію.

Стіни були настільки широкими, що чотири колісниці могли одноразово проїхати по них. В'їзні ворота Іштар дотепер вражають величчю. Цар пишався своїми здобутками, бо місто стало одним із див стародавнього світу, зокрема завдяки розкішним висячим садам, які він посадив на честь своєї дружини Аметіс.

У наш час можливо зустріти потомків Навуходносора. Вони витрачають кошти, як він витрачав – радше відчують невдоволеність речами, ніж справжню потребу в них. Вони кажуть: «Мій старий iPad 2 уже такий старенький і повільний. Новий має стільки покращень: нових звуків та візуальних ефектів. Я хочу новий». Вони мчать у магазин, щоб придбати нову річ. Моє авто проїхало 100 000 км., і акумулятор уже «помирає» на ній – треба придбати нову машину. А гроші – вони як гній. Якщо ви їх розповсюджуєте навколо і на правильному місці, то вони можуть принести багато користі. Проте, якщо ви накопичуєте їх на одному місці – вони починають смердіти.

Бог звернув увагу на царя, який себе звеличив настільки, що почав вважати себе богом і побудував як символ цього величезний бовван. Цар у гордошах своїх пішов по дорозі Люцифера. Фактично, гордість є коренем будь-якого гріха. Одного разу мене запросили в кімнату, яка була обвішана різними нагородами і людина, яка пояснювала, за що їх отримала, з запалом розповідала про свої досягнення. Це я отримав за це, а це я отримав за те... Коли я повертався своїм авто додому, я подумав, що все це добре, але володар цих нагород жодного разу не обмовився про Бога.

«Хто бо підноситься, буде понижений, хто ж понижується, той піднесеться» (Матвія 23:12). Якщо ви інфіковані звеличуванням свого «єго», тоді потрібно упокорити себе. Апостол Яків говорить : «Упокоріться перед Господнім лицем, і Він вас підійме!». Нам не потрібно брати також і людей у свої трофейні здобутки. Звичайно, добре мати здобутки за сумлінну, чесну працю, але за все подяку віддавати тільки Богу, і тоді Він вас підійме. Ми ж повинні визнавати, що ми є людьми, які часто

помиляються. Бути смиренним не означає не думати про себе взагалі, але думати менше про себе. Цар так високо думав про себе, що Бог був змушений опустити його до рівня трави.

2. Зволікання. Воно може стати небезпечною практикою. Даниїл просив царя покаятися: «Тому, царю, нехай буде до вподоби моя рада тобі, зламай же свої гріхи справедливістю, а свої провини милістю для вбогих, щоб твій мир був довготривалий» (Даниїла 4:27). Даниїл вірив, що Бог може дати другий шанс, якщо цар змінить обраний шлях і упокориться перед Богом. “О, царю! Можливо, Бог не наведе всіх Своїх присудів”. Порада Даниїла не означала, що цар скаже: «Вибачте мене!», – і на цьому все. Він мав перестати робити зло і почати робити правду. Бог подарував царю можливість для покаєння – ще один рік. Та цар зволікав – він відклав Божу пропозицію, не взяв її до уваги, і кінець кінцем прийшли Божі суди.

Можливо, ви прожили довге життя. Бог подарував вам більше випробувального часу, щоб ви могли впорядкувати ваше життя перед Ним. Не запізнитесь. Якщо зараз ви ще не пожали те, що сіяли – це не означає, що день відплати не прийде. Сьогодні – день спасіння. Покайтеся сьогодні. Ісус сказав: «та коли не покаєтесь, то загинете всі так!» (Лук. 13:3).

3. Влада. Навуходоносор був одним із найвідоміших правителів на землі. Щоб досягнути величі влади, він використовував бідних. Усе те, що він будував – було зроблено руками рабів. Накопичення золота та багатства, великих палаців – все це не робило життя простих людей кращим, а слугувало для звеличення імені Навуходоносора. Він будував для себе палаци, фортеці й висячі сади для своєї дружини. У той час, коли цар поїдав делікатеси за коштовним столом, багато людей голодували в його царстві. Земна велич та влада запаморочили здоровий глузд настільки, що Бог і Його влада стали для Навуходоносора не потрібними.

А як ми ставимось до тих, хто страждають від нестатків? Ці люди, мабуть, найбільш занедбані суспільством. З бідними

обходяться добре, якщо вони, наприклад, постраждали від стихійних лих у розвинених країнах. Тоді є більше людей готових пожертвувати для цих нещасних, але не багато готових є, щоб пожертвувати через те, що хтось зробив неправильний вибір у житті – через алкоголь, наркотики – зазвичай, повз таких проходять, не зупиняючись. Де у Біблії говориться, що потрібно допомагати бідним? Чи говорить щось Біблія про це? Христос сказав: «вбогим роздай, і матимеш скарб ти на небі!» (Марка 10:21). Тут не говориться про достойних бідних, яким потрібно допомагати, а напучування, щоб допомагати бідним. Не використовуйте бідних. Допомагайте їм. Турбуйтеся про них, як про свій гаманець. Навуходоносор отримав погану оцінку за практичну роботу з турботи і поваги до бідних, тому Бог допустив, щоб він пожав наслідки такої «освіти» і сам став бідним.

4. Поганий вибір. Навуходоносор не знав, як давати добрі поради. Він шукав мудрості у поганих радників, які вже показали свою неспроможність у Даниїла 2 розділі. Одного разу він хотів позбутися їх, але цього не зробив. Шукайте християнських консультантів, що можуть дати вам добру пораду у різних випадках вашого життя.

Нарешті царський лісоруб, як посланець неба, оголосив вирок царю. Навуходоносор став неначе душевнохворий. Його розум помутнів і він став як тварина. Це щось подібне на клінічну лікантропію – рідкісний психіатричний синдром, у результаті якого хворому здається, що він перетворюється або може перетворюватися на тварину.

Вигнання бісів Ісусом показує, що принаймні частину розумових розладів спричинено одержимістю. Якщо хтось убивав душевно хвору людину, давні люди вірили, що її хвороба перейде на вбивцю. Можливо, сім років без замаху на життя Навуходоносора пояснювались саме цим феноменом. Навуходоносор десь жив у прихованому місці пасовиська. Імовірно, що факт його хвороби не поширювався, а наскільки можливо зберігався у таємниці. Хто ж забезпечував єдність його царства? Можливо, Даниїлу та іншим

адміністраторам вдалося це зробити упродовж семи років, як і було сказано у пророцтві.

«А на кінці тих днів я, Навуходносор, звів свої очі до неба, і мій розум вернувся до мене...» (Даниїла 4:31). Схоже на блудного сина, коли той схаменувся. Тільки тоді, коли ми дивимось на Ісуса – ми отримуємо відповідь. Маю віру в те, що Навуходносор був по-справжньому навернений наприкінці семи років. Завдяки цьому ми читаємо цю історію, що увійшла на сторінки Біблії. Він став смиренною, віруючою людиною в справжнього Бога. Справжні християни повинні мати смиренний дух. «Бог противиться гордим, а смиренным дає благодать» (Яків 4:6).

Коли розум Навуходносора вернувся – його царство теж повернулося до нього. Тяжким шляхом він навчився послуху. Можливо, якщо б Навуходносор упокорив себе перед Богом у перший рік випробовування, то Бог зберіг би його від тяжких наслідків. Навуходносор повинен був покаятися. Можливо і ми, якщо робили б те, що правильно і ставили Христа на першому місці, то Він і нас зберіг би від багатьох проблем у цьому світі? Звичайно, що щире покаєння не завжди позбавляє нас від наслідків гріхів. Давид у пориві хтивості взяв Вірсавію і вчинив з нею перелюб, а після цього покався. Бог простив йому гріх. Але упродовж всього життя Давид страждав від наслідків свого гріха – від смерті дитини до громадянської війни. Я бажаю бути подібним на Христа. Не хочу загравати із гріхом. Я бажаю упокорити себе і шукати сьогодні Христа, поки ще можливо Його знайти.

В'ячеслав Корчук, доктор богослов'я